

EI BUTLLETÍ

MARÇ 2018

Assessoria
alíco S.L.

EDITORIAL pàgina 3

FISCAL pàgina 4

LABORAL pàgina 9

MERCANTIL pàgina 13

CALENDARI pàgina 18

Totes les **NOVETATS** i
l'**ACTUALITAT** sobre la
normativa del moment
en assessoria laboral,
fiscal i mercantil

Un equip de
professionals
des de 1974
al servei
de l'empresa

C/ Girona, 162, entresòl - Tel. 972 32 13 11 - 972 32 53 61
Fax 972 32 53 62 - Apartat de Correus 39- www.asscallico.com
17220 **SANT FELIU DE GUÍXOLS** - info@asscallico.com

C/ Pere Geronès, 13-15, local 1 - Tel. 972 83 82 75
Fax 972 83 79 00 - 17246 **SANTA CRISTINA D'ARO**
administracio@asscallico.com

Assessoria Fiscal i Mercantil

- Consultoria i planificació fiscal
- Gestió fiscal
 - Altes Cens IAE
 - Declaracions d'IVA
 - Declaracions Anuals (Mod. 390 i 347)
 - Impost de Societats
 - Impost de Transmissions Patrimonials
 - Impost de Successions
 - Recursos i Reclamacions
 - Declaracions de Renda i Patrimoni
 - Pagaments a compte de Renda
- Assistència i representació davant inspecció fiscal
- Recursos administratius
- Constitució i dissolució de societats
- Tràmits Registre Mercantil

Assessoria i Gestió Comptable

- Assessorament comptable
- Confecció de comptabilitats en suport magnètic
- Formulació de Comptes Anuals i Informe de Gestió
- Organització i posada en marxa de comptabilitats
- Comptabilitat per a empreses en ED Simplificada

Assessoria Laboral

- Legalització d'empreses
- Altes i baixes autònoms
- Altes i baixes de treballadors
- Contractació laboral
- Subvencions i bonificacions de creació de treball
- Estudi i aplicació de convenis col·lectius
- Confecció de nòmines i assegurances socials
- Assistència i representació davant inspecció de treball
- Tràmits administratius davant l'INSS, INEM, T.G.S.S.
- Assistència i representació davant S.C.I.
- Recursos Administratius
- Assessorament i tràmit de prestacions de jubilació
- Invalidesa, mort i supervivència, prestacions a favor de familiars

Corredoria d'Assegurances

- Assegurances generals
 - Vehicles
 - Vida
 - Decessos
 - Accidents corporals
 - Incendis
 - Robatori i expoliació
 - Pèrdua de beneficis
 - Responsabilitat civil
 - Riscos industrials
 - Construcció
 - Avaries maquinària
 - Muntatge maquinària
 - Protecció familiar
 - Malaltia
 - Combinat llar
 - Combinat del comerç
 - Combinat comunitats propietaris
 - Jubilació
 - Plans de pensions

professionalitat
servei al client
qualitat i eficàcia

**Assessoria
allico S.L.**

C/ Girona, 162, entresòl - Tel. 972 32 13 11 - 972 32 53 61
Fax 972 32 53 62 - Apartat de Correus 39
17220 SANT FELIU DE GUÍXOLS - info@asscallico.com
www.asscallico.com

C/ Pere Geronès, 13-15, local 1 - Tel. 972 83 82 75
Fax 972 83 79 00 - 17246 SANTA CRISTINA D'ARO
administracio@asscallico.com

Administració de finques

LA TECNOLOGIA OMNIPRESENT: AUTORESPONSABILITAT RAONABLE O EXIGÈNCIA EXCESSIVA PER AL COMPLIMENT DE LES NOSTRES OBLIGACIONS?

Superat el primer trimestre, avancem per un any en què moltes coses sonen a canvi “transcendent”. En l'àmbit fiscal, és fàcil perdre el compte dels nous models que han anat sorgint, els que s'han reformat en els últims mesos, els que han canviat de termini i aquells grans impostos per als quals es podrien preveure canvis de presentació que poden trastocar l'organització tradicional de la nostra feina. Ens referim a la previsió que es pugui avançar la campanya de renda ja al 2019.

Sens dubte, una de les novetats importants de la qual es parlarà en els propers mesos i a la qual dediquem la nostra secció mercantil és **la propera entrada en vigor del Reglament Europeu de Protecció de Dades**. S'augmenten les obligacions de les empreses i responsables que tracten dades personals. Simultàniament es reconeixen alguns drets importants als ciutadans que la doctrina i alguna jurisprudència ja havien reclamat: el dret a l'oblit a internet o la protecció especial en cas de tractament de dades per a elaboració de perfils. De nou la tecnologia -sempre tan eficient- ens vol ajudar a trobar ràpid el que busquem, a comprar ràpid el que ens agrada... per això memoritza tot el que fem en aquest univers que és internet, encara que no sempre ho faci amb les garanties d'intimitat que, cada vegada més, seran exigibles.

Per garantir aquest i altres drets dels ciutadans, **el reglament gira entorn de la idea de l'autoresponsabilitat de les empreses en el tractament de dades**: és la mateixa empresa la que ha d'identificar els riscos que pot suposar aquest tractament i garantir en tot moment que les dades personals estiguin protegides. A l'altra cara de la moneda, davant d'aquest ús i abús que la tecnologia fa de les nostres dades, diversos sectors també demanen autoresponsabilitat per part dels usuaris, que haurien de ser els primers interessats a protegir la seva intimitat. Potser aquesta autoresponsabilitat en un altre temps raonable constitueix ara una exigència excessiva en una societat en què les xarxes socials (una altra vegada la tecnologia!) sembla que t'obliguen a mostrar les teves aficions, els teus viatges, els teus sentiments... Les teves dades. Que es queden allí. Per sempre? És evident que les empreses han de protegir les dades dels seus usuaris, però també és necessari demanar autoresponsabilitat d'aquests mateixos usuaris en l'ús i abús de la nostra intimitat a internet.

No podem tancar aquest editorial sense fer referència a una altra de les possibles novetats de la qual s'està parlant: **la possibilitat de rescatar els plans de pensions als deu anys**. Si es confirma aquesta notícia, es tractaria d'un canvi legislatiu transcendent sense dubte per al nostre model privat de pensions. Serà un globus sonda? En qualsevol cas, un altre dia podem parlar també de com les dificultats que afronta el sistema públic de pensions sembla que es dirigeix a fer recaure en la nostra responsabilitat privada d'avui la previsió del nostre futur. Quina opció serà millor? De moment, la tecnologia, que se sàpiga, no en diu res.

Fins aviat!

Aquesta publicació no acceptarà responsabilitats per les pèrdues ocasionades a les persones naturals o jurídiques que actuïn o deixin d'actuar com a resultat de les informacions contingudes en aquest butlletí.

EDITORIAL

MARÇ 2018

FISCAL

El valor cadastral dels immobles: què és i com influeix a les nostres obligacions tributàries

La divisió de la terra i l'anotació o registre bàsic dels seus propietaris neix gairebé de forma paral·lela al concepte de propietat. Els primers cadastres arranquen precisament amb aquesta voluntat de portar el control de la propietat però també de definir el seu valor per així poder determinar l'aportació dels seus titulars a les despeses públiques generals.

Ens trobem en un moment en què **els valors cadastrals de moltes finques s'estan actualitzant o revisant a l'alça, generant un augment de valor dels immobles no sempre esperat o justificat, però amb efectes immediats en l'increment de les nostres obligacions fiscals.**

1.- QUÈ ÉS EXACTAMENT EL CADASTRE I PER A QUÈ SERVEIX?

El cadastre s'instaura a l'Espanya romana. El seu objectiu va ser, des del principi, doble. D'una banda, facilitar el reconeixement públic de la propietat, funció que en els nostres dies se solapa amb la mateixa que, a altres efectes, compleix el Registre de la Propietat. De l'altra, complir una funció fiscal, de determinació de les aportacions fiscals dels titulars que incorpora.

La identificació com a "cadastre" a aquest títol administratiu que avui ens resulta tan familiar, procedeix del llatí "capitastrum" terme que fa referència a un registre "per càpita" d'unitats de terra.

Tomás Moreno Bueno, en el seu treball "Breu crònica d'un segle de cadastre a Espanya" (http://www.catastro.meh.es/documentos/publicaciones/ct/ct63/ct63_3.pdf) **afirma que els primers passos de la història contemporània del cadastre es podrien situar a mitjans del segle XVIII** i descriu com ja llavors es va aconseguir inventariar la riquesa individual de tots els ciutadans, amb l'objectiu d'establir un únic impost proporcional al seu volum, cosa que ens demostra la transcendència fiscal ja, des dels seus orígens, d'aquest registre administratiu.

El protagonisme de la terra i l'agricultura com a font de riquesa al llarg dels segles XVIII i XIX i principis del XX provoca un desenvolupament de la documentació cadastral pensant sobretot en el cadastre rústic i en el volum de cultiu de cada parcel·la. El que inicialment es va relacionar amb una imposició vin-

culada a la propietat de la terra com a demostració de capacitat econòmica progressivament va passar a convertir-se en una forma de tributació més integrada amb la tributació personal que s'anava imposant en l'economia comercial i industrial.

Després de dos segles d'intensa activitat per anar creant aquest inventari gegantí que avui coneixem com a "cadastre", centrat majoritàriament en les propietats rústiques, la Llei 41/1964, d'11 de juny, de Reforma del Sistema Tributari, i les seves normes de desenvolupament donen un suport definitiu al cadastre urbà i regulen la contribució territorial urbana vinculada a ell.

2.- CADASTRE I FISCALITAT A PARTIR DE 1978

Després de la Constitució, el règim de la tributació aplicable als béns urbans es va definir fins a l'estructura fiscal vinculada al cadastre que coneixem avui: les contribucions vinculades a les propietats incorporades en el cadastre són regulades per normes estatals, part de la seva gestió

correspon a l'administració estatal i segueix depenent del Ministeri d'Hisenda, però la seva recaptació correspon als municipis.

A partir de l'entrada en vigor de la Llei 39/1988, reguladora de les hisendes locals, l'antiga contribució urbana passa a denominar-se Impost sobre Béns Immobles (tot i que encara en els nostres dies se segueix identificant aquest impost sovint com "la contribució") i la responsabilitat de la seva gestió recau ja en les corporacions locals.

Durant la dècada dels 90 s'avança en el necessari procés de coordinació entre el Cadastre i el Registre de la Propietat, procés que aconsegueix, entre altres coses, la instauració d'una identificació cadastral única que és utilitzada per propietaris, notaris i registradors en qualsevol operació de compravenda, segregació, herència, etc. i que permet mantenir actualitzat el cadastre i garantir en un percentatge elevadíssim de finques un imprescindible paral·lelisme de titularitats entre Cadastre i Registre de la Propietat, cosa que, al seu torn, facilita enormement la gestió dels impostos relacionats amb aquesta propietat.

És precisament aquesta vinculació del cadastre amb els tributs la que justifica la inscripció obligatòria dels immobles, cosa que no succeeix amb la inscripció en el Registre de la Propietat que, llevat d'excepcions, no ve imposada legalment.

Per tant, la primera obligació de qualsevol persona titular de béns o drets immobles és comunicar al cadastre qualsevol incorporació de noves propietats al seu patrimoni o les modificacions de titularitat o característiques que es produeixin sobre els mateixos (per exemple, l'ampliació d'una construcció preexistent) amb excepció dels corresponents a mers canvis per conservació o ornamentals. Els avenços tecnològics i l'ús de drons amb càmeres han facilitat molt

la comprovació de l'estat de construcció de les finques per part del Cadastre i la possibilitat de detectar modificacions no declarades, amb la consegüent obligació de regularització per als seus titulars.

3.- EL VALOR CADASTRAL: QÜESTIONS PRÀCTIQUES

Del funcionament del cadastre i, sobretot, de l'increment de valor cadastral que s'està revisant en moltes finques, al contribuent ras el que més li interessa sigui probablement el procés de determinació d'aquest valor i les conseqüències fiscals que suposa la seva variació.

Com es determina el valor cadastral?

El Reial decret legislatiu 1/2004 preveu que **el valor cadastral serà determinat objectivament per a cada immoble a partir de les dades que consten en el cadastre i estarà integrat pel valor cadastral del sòl i el valor cadastral de les construccions.**

Però com es determina "objectivament" el valor cadastral? La llei

incorpora, entre altres, els criteris següents per a determinar el valor cadastral d'un immoble.

D'una banda, la seva localització, la seva aptitud per a la producció i les circumstàncies urbanístiques que l'afectin.

D'altra banda, el cost d'execució material de les construccions, els beneficis de la contracta, honoraris professionals i tributs que graven la construcció, l'ús, la qualitat i l'antiguitat edificatòria, així com el caràcter historicoartístic o altres condicions de les edificacions.

També es tindran en compte les despeses de producció i beneficis de l'activitat empresarial de promoció, o els factors que corresponguin en els supòsits d'inexistència de l'esmentada promoció.

Finalment, s'han de tenir en compte les circumstàncies i valors del mercat.

Un mandat important que incorpora aquesta normativa reguladora és que **el valor cadastral d'un immoble no podrà superar mai el seu valor de mercat**, és a dir, el preu pel qual probablement es podria vendre entre parts independents, o el seu preu de venda limitat admi-

nistrativament en el cas dels béns afectats per l'esmentat preu limitat.

Tenint en compte tots aquests criteris, **la determinació del valor cadastral d'una finca es realitzarà mitjançant l'aplicació de la corresponent ponència de valors vigent en cada municipi, que podrà establir valors cadastrals per a immobles o grups d'immobles o parcel·les concretes, o bé amb caràcter general per al conjunt del municipi.**

La ponència de valors recollirà tots els criteris i mòduls necessaris per determinar el valor cadastral, fins i tot els que es tindran en compte en el cas de béns que per modificació del planejament resultin afectats per la ponència després de la seva aprovació a l'efecte d'establir les bandes de valors que, en funció de tipologies, usos, aprofitaments urbanístics i graus de desenvolupament del planejament i convenientment coordinats amb els de la resta del municipi, puguin assignar-se als béns immobles afectats.

Es poden determinar, modificar o actualitzar els valors cadastrals sense participació del titular?

Per descomptat. Ni en el procés de determinació del valor cadastral ni en el de la seva modificació o actualització participen els contribuents, sinó que és un procés que queda íntegrament en mans de l'administració, encara que no hauria de ser un valor arbitrari sinó resultat de l'aplicació dels criteris indicats anteriorment.

Bé, però almenys... es pot recórrer el valor cadastral determinat per la meva finca?

Sí. **El valor cadastral assignat a una finca es pot recórrer en via economicoadministrativa.**

En aquest recurs sí que el propietari podrà aportar documentació o al·legar el que consideri per buscar un canvi en el valor cadastral assignat.

Cada quant de temps es pot modificar el valor cadastral d'una finca?

De la lectura de la seva normativa reguladora no s'observa un termini imposat amb caràcter general per a la modificació del valor cadastral, ja que es limita a preveure que l'Ajuntament podrà iniciar una valoració col·lectiva quan "es posin de manifest diferències substancials entre els valors de mercat i els que van servir de base per a la determinació dels valors cadastrals vigents, ja sigui com a conseqüència d'una modificació en el planejament urbanístic o d'altres circumstàncies".

El valor cadastral serà determinat objectivament per a cada immoble a partir de les dades que consten en el cadastre i estarà integrat pel valor cadastral del sòl i el valor cadastral de les construccions

Ara bé, **quan aquesta valoració col·lectiva és general i requereix l'aprovació d'una ponència de valors total, es preveuen certes limitacions temporals establint la norma que en aquest cas "només es pot iniciar una vegada transcorreguts, almenys, cinc anys des de l'entrada en vigor dels valors cadastrals derivats de l'anterior procediment de valoració col·lectiva de caràcter general i es realitzarà, en tot cas, a partir dels 10 anys des d'aquesta data".**

Com i quan s'actualitza el valor cadastral?

Les lleis de pressupostos generals de l'Estat poden actualitzar els

valors cadastrals per aplicació de coeficients, que podran ser diferents per a cada un dels grups de municipis que s'estableixin reglamentàriament o per a cada classe d'immobles.

Per la seva banda, els ajuntaments poden sol·licitar l'aplicació d'aquests coeficients d'actualització quan hagin transcorregut almenys cinc anys des de l'entrada en vigor dels valors cadastrals derivats de l'anterior procediment de valoració col·lectiva de caràcter general o quan es posin de manifest diferències substancials entre els valors de mercat i els que van servir de base per a la determinació dels valors cadastrals vigents.

O simplement sol·licitant-lo abans del 31 de maig de l'exercici anterior a aquell per al qual se sol·licita l'aplicació dels coeficients.

Com m'afecta com a contribuent una pujada en el valor cadastral d'un immoble de la meva propietat?

Immersionat en un procés de revisió de valors cadastrals per part de molts ajuntaments, aquesta pregunta té una gran transcendència per a la butxaca dels contribuents.

a) L'Impost sobre Béns Immobles

L'Impost sobre Béns Immobles (IBI) és un impost municipal de periodicitat anual que paguem per cada bé immoble de la nostra propietat i la quantia ve determinada per l'aplicació d'un percentatge sobre el seu valor cadastral.

El tipus de gravamen mínim i supletori és el 0,4 per cent quan es tracti de béns immobles urbans i el 0,3 per cent quan es tracti de béns immobles rústics, i el màxim serà l'1,10 per cent per als urbans i 0,90 per cent per als rústics.

A partir d'aquesta previsió general, els ajuntaments podran incrementar aquests tipus de gravamen atenent a les característiques del

municipi, per exemple, si és capital de província, o si es presta servei de transport públic col·lectiu.

Igualment podran incorporar bonificacions sobre la quota.

Si es tracta d'immobles d'ús residencial que es troben desocupats amb caràcter permanent, els ajuntaments poden exigir un recàrrec de fins al 50 per cent de la quota líquida de l'impost així determinada per l'aplicació del percentatge previst sobre el valor cadastral.

b) L'impost sobre la renda de les persones físiques

El valor cadastral dels immobles de la nostra propietat ens afectarà en el nostre IRPF quan es tracti d'immobles que no constitueixin el nostre habitatge habitual o no estiguin afectes a activitats econòmiques.

La llei de l'impost obliga a incorporar en la nostra base imposable la imputació de rendes immobiliàries corresponents a aquests immobles. La imputació de rendes vol dir que hem d'incorporar (i tributar) en la nostra declaració de l'impost per unes rendes que no hem obtingut realment però que se'ns imputen com si les haguéssim obtingut.

La renda imputada és l'equivalent al resultat d'aplicar un percentatge del 2 % sobre el valor cadastral de l'immoble com a regla general, percentatge que es redueix a l'1,1% si aquest valor cadastral s'ha revisat per un procés de valoració col·lectiva que hagi entrat en vigor en el mateix període impositiu o en els deu períodes impositius anteriors.

Això suposa que per al cas d'un segon habitatge que fem servir per a ús personal, i que té un valor cadastral de 200.000 €, haurem de tributar en el nostre IRPF per (suposem valor revisat) l'1,1% d'aquest valor, és a dir, 2.200 € que s'integraran en la nostra base imposable.

El valor cadastral dels immobles de la nostra propietat ens afectarà en el nostre IRPF quan es tracti d'immobles que no constitueixin el nostre habitatge habitual o no estiguin afectes a activitats econòmiques

c) L'Impost sobre Increment de Valor dels terrenys de naturalesa urbana

L'Impost sobre l'Increment de Valor dels terrenys de naturalesa urbana, conegut com a "plusvàlua", és un tribut directe que grava l'increment de valor que experimentin aquests terrenys i es posa de manifest a

conseqüència de la transmissió de la seva propietat per qualsevol títol o de la constitució o transmissió de qualsevol dret real de gaudi, limitatiu del domini, sobre els referits terrenys.

La base imposable d'aquest impost està constituïda per l'increment del valor dels terrenys, posat de manifest en el moment de la meritació i experimentat al llarg d'un període màxim de 20 anys.

En el cas de les transmissions, el valor d'aquests en el moment de la meritació, és a dir de la transmissió, serà el valor cadastral que tinguin fixat en aquell moment. Per tant, a major valor cadastral actual, major increment de valor s'haurà produït i major impost es meritara.

d) Altres impostos

Per a qualsevol altre impost en què la pràctica habitual sigui valorar els béns adquirits o en propietat pel seu valor cadastral com a valor mínim acceptable o defensable davant l'Administració, un augment del valor cadastral es traduirà en un increment del deute tributari.

Una sentència eximeix del pagament de la “plusvàlua” fins i tot amb guanys

Pocs podien preveure que un impost tan arrelat en el nostre sistema tributari municipal com és l'**Impost sobre l'Increment de Valor dels Terrenys de naturalesa Urbana**, la denominada normalment com a “plusvàlua”, donaria tants maldecaps als recaptadors.

Després de la Sentència del Tribunal Constitucional que va considerar la impossibilitat d'exigir

aquest impost en aquells casos en què s'hagués produït una pèrdua de valor de l'immoble i no un guany, trobem ara una altra sentència que pot portar “cua”.

Un Jutjat Contenciós Administratiu de Barcelona ha eximit del pagament d'aquest impost a un contribuent, tot i que el seu immoble havia augmentat de valor, perquè considera que encara no hi ha una normativa nova re-

guladora d'aquest impost que en permeti el càlcul seguint les pautes establertes pel Tribunal Constitucional en la seva sentència.

Un Jutjat Contenciós Administratiu de Barcelona ha eximit del pagament d'aquest impost a un contribuent, tot i que el seu immoble havia augmentat de valor

En el moment de redacció d'aquest article s'està treballant en una proposta per a la reforma d'aquest impost que l'adaptaria als criteris fixats pel Constitucional, i **en què quedaran probablement exemptes de l'impost aquelles operacions en què els immobles hagin perdut valor.**

NORMATIVA FISCAL

Reial decret 1072/2017, de 29 de desembre, pel qual es modifica el Reglament general del règim sancionador tributari, aprovat pel Reial decret 2063/2004, de 15 d'octubre.

Reial decret 1071/2017, de 29 de desembre, pel qual es modifica el Reglament general de recaptació, aprovat pel Reial decret 939/2005, de 29 de juliol.

Reial decret 1070/2017, de 29 de desembre, pel qual es modifiquen el Reglament General de les actuacions i els procediments de gestió i inspecció tributària i de desenvolupament de les normes comunes dels procediments d'aplicació dels tributs, aprovat pel Reial decret 1065/2007, de 27 de juliol, i el Reial decret 1676/2009, de 13 de novembre, pel qual es regula el Consell per a la Defensa del Contribuent.

Reial decret llei 20/2017, de 29 de desembre, pel qual es prorroguen i aproven diverses mesures tributàries i altres mesures urgents en matèria social.

Reial decret 1073/2017, de 29 de desembre, pel qual es modifica el Reglament general de desplegament de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, en matèria de revisió en via administrativa, aprovat pel Reial decret 520/2005, de 13 de maig.

LABORAL

Treballadors a temps parcial: el sistema espanyol de cotització i prestació per atur davant el Tribunal de Justícia de la UE

El passat novembre, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea dictava una sentència determinant per als treballadors contractats a temps parcial. En resposta a una qüestió prejudicial plantejada pel Jutjat Social número 33 de Barcelona, el Tribunal Europeu va concloure que el criteri correcte per computar els dies cotitzats per les persones treballadores a temps parcial amb jornada vertical havia d'incorporar tots els dies de durada del període de contracte, i no exclusivament aquells dies en què es duia a terme de manera efectiva la prestació laboral. L'equitat de gènere exigida per la normativa europea s'erigeix en fonament clau per a aquesta posició judicial.

1.- ELS ANTECEDENTS D'UNA SENTÈNCIA CRUCIAL PER ALS TREBALLADORS A TEMPS PARCIAL

La reclamant, Sra. Begoña, havia treballat com a personal de neteja a temps parcial entre el 23 de desembre de 1999 i el 29 de juliol de 2013.

Com és relativament habitual entre aquest col·lectiu laboral, la Sra. Begoña no tenia una jornada parcial igual tots els dies, sinó que la seva jornada estava integrada per diferents horaris al llarg de la setmana, de manera que, en el seu

cas, treballava dues hores i mitja els dilluns, dimecres i dijous, i quatre hores el primer divendres de cada mes.

És el que s'anomena una jornada parcial vertical, és a dir, distribuïda de forma irregular al llarg dels dies laborables, diferent de l'anomenada jornada horitzontal, caracteritzada pel fet que el treballador realitza la mateixa jornada tots els dies.

Quan la seva relació laboral de catorze anys s'extingeix, la Sra. Begoña sol·licita una prestació per desocupació. El Servei d'Ocupació Públic Estatal li va reconèixer llavors una prestació d'atur per a un període de 120 dies. No obstant això, la treballadora va recórrer contra aquesta decisió en considerar que tenia dret a una prestació de 720 dies perquè el seu període de cotització era de catorze anys. Acceptant parcialment la seva sol·licitud, el SEPE li va concedir una prestació per desocupació de 420 dies.

Segons l'opinió del Servei d'Ocupació, d'acord amb la legislació

aplicable (art. 210 de la Llei General de Seguretat Social i apt. 4 de l'art. 3 del RD 625/1985, regulador dels drets a la prestació per desocupació per al cas dels treballadors a temps parcial), la durada per la prestació per desocupació es determina en funció dels dies de cotització en els sis anys anteriors, però computant únicament els dies efectivament treballats (en aquest cas, 1387 dies, corresponents als dilluns, dimecres i dijous i primer divendres de cada mes) i no el total de dies del període de sis anys durant el qual s'havia allargat el contracte.

No obstant això, la Sra. Begoña no està d'acord amb aquesta interpretació restrictiva i planteja demanda davant el Jutjat Social número 33 de Barcelona per impugnar la decisió del SEPE.

Durant el procés, aquest Jutjat sol·licita una decisió prejudicial davant el Tribunal de Justícia Europeu per preguntar-li sobre la interpretació de la clàusula 4 de l'Acord Marc sobre el treball a temps parcial, celebrat el 6

de juny de 1997 que figura en l'annex de la Directiva 97/81/CE del Consell, de 15 de desembre de 1997, sobre la posició dels treballadors a temps parcial, i de l'article 4 de la Directiva 79/7/CEE del Consell, de 19 de desembre de 1978, relativa a l'aplicació progressiva del principi d'igualtat de tracte entre homes i dones en matèria de seguretat social.

Això suposa que, abans de resoldre el cas, el Jutjat planteja al TJUE consulta sobre si aquesta previsió de la normativa espanyola és conforme a les previsions legals incorporades a la normativa europea, com és obligatori, o per contra, no és possible resoldre-ho utilitzant aquesta normativa, ja que no respecta la legislació europea. **De forma resumida, aquestes normes controvertides estableixen dos criteris que són clau per a aquest assumpte.**

D'una banda, el primer criteri, des del punt de vista dels treballadors amb diferent tipus de vinculació contractual, preveu la prohibició de discriminació entre ells, de manera que els treballadors contractats a temps parcial no pateixin un tracte discriminatori pel fet de tenir una vinculació laboral més limitada que els treballadors contractats a jornada completa "llevat que es justifiqui un tracte diferent per raons objectives".

Es contempla expressament a més que aquesta prohibició de discriminació resulta aplicable també en els casos d'extinció del contracte i de cara a les prestacions per desocupació.

Per una altra, el segon criteri clau, des del punt de vista de la igualtat de tracte, suposa l'absència de tota discriminació per raó de sexe, també pel que fa al càlcul de les contribucions i de la durada i manteniment del dret a les prestacions.

De seguida veurem per què el Tribunal incorpora aquesta segona perspectiva, la de la igualtat de gènere, a aquest cas.

En el marc d'aquesta doble prohibició de discriminació (per tipus de contracte i per gènere) la qüestió que el Tribunal Europeu ha de dilucidar és, per tant, si el còmput de dies cotitzats per part dels treballadors a temps parcial amb jornada vertical (o no diària o homogènia) es correspon exclusivament amb els dies en què la prestació laboral s'ha dut a terme efectivament, o per contra, la cotització s'ha d'entendre referida a tots els dies del període de durada del contracte, tant aquells en què es va treballar efectivament com aquells en què no va ser així.

La normativa en litigi no només és qüestionable perquè pot implicar una forma de discriminació en contra del grup de treballadors amb contractes a temps parcial, sinó que, a més a més, també pot constituir una discriminació indirecta cap a les dones

2.- DISCRIMINACIÓ ENTRE DIFERENTS TIPUS DE TREBALLADORS?

La interpretació del SEPE que considera cotitzats exclusivament els dies de treball efectiu pot col·locar els treballadors amb contracte a temps parcial vertical, és a dir, que la seva jornada parcial no està distribuïda de forma homogènia entre tots els dies, en una posició pitjor a la que correspon als treballadors a temps parcial amb jornada horitzontal, ja que, en el cas que s'hagi realitzat el mateix nombre idèntic d'hores de treball cada setmana, els treballadors del primer grup tindrien un nombre de dies cotitzats menor, en considerar com a cotitzats únicament els dies de treball efectiu, mentre que, per al segon grup, el seu període de cotització equivaldria a tots els dies d'extensió del contracte laboral.

El tracte discriminatori es podria entendre concurrent per tant, ja que per al mateix volum d'hores treballades, els drets de prestació reconeguts per a tots dos grups de treballadors són diferents, de manera que es pot entendre que concorre un supòsit de discriminació entre treballadors en funció de la tipologia del seu contracte, contrària a la prohibició establerta per les normatives europees esmentades.

La normativa espanyola permet tenir en compte a efectes del càlcul de la prestació per desocupació únicament els períodes treballats per als treballadors amb aquest tipus de contracte parcial vertical, cosa que podria oposar-se a aquestes normatives europees i més, en aquest cas concret, no té lògica, ja que **la demandant va provar que havia cotitzat durant la totalitat dels sis anys anteriors per períodes mensuals, és a dir, calculant la seva cotització en relació al període d'un mes de 30 o 31 dies, sense fer referència a la cotització corresponent a dies o hores concretes treballades.**

La coherència d'aquesta previsió amb aquest marc europeu és el que el Jutjat qüestiona i fa que es plantegi la qüestió prejudicial, sobretot tenint en compte que la discriminació contra aquests treballadors es pot arribar a considerar doble: d'una banda, els treballadors a temps parcial tenen salaris menors als que cobren els treballadors a temps complet, i de l'altra, la prestació que els correspon pel temps treballat es pot veure reduïda si només es computen els dies efectivament treballats.

3.- DISCRIMINACIÓ ENTRE HOMES I DONES?

Com tots sabem, les dones són majoria en els contractes a temps parcial.

Aquesta realitat fàcilment constatable també condueix al jutjat que planteja la qüestió prejudicial

a qüestionar si la interpretació o aplicació d'una norma que prevegi la consideració exclusivament dels dies treballats a efectes del còmput de terminis, implica a més una previsió discriminatòria per raó de sexe ja que perjudica especialment a les dones, en estar constituït el col·lectiu de treballadors a temps parcial majoritàriament per persones d'aquest gènere.

En altres paraules, que la normativa en litigi no només és qüestionable perquè pot implicar una forma de discriminació en contra del grup de treballadors amb contractes a temps parcial, sinó que, a més a més, també pot constituir una discriminació indirecta cap a les dones, ja que els afecta en major proporció que els homes.

En cas de ser així, seria contrària a les normatives reguladores de la prohibició per discriminació de sexe directament o indirectament, i en concret a la Directiva 79/7, ja que col·locaria a les dones en una posició pitjor que la dels homes als efectes d'accedir a les prestacions generades a partir de la seva cotització.

4.- ES POT ENTENDRE LA COTITZACIÓ I POSTERIOR PRESTACIÓ PER ATUR COM UNA CONDICIÓ CONTRACTUAL QUE DEPÈN DEL PACTE DE TREBALLADOR I EMPRESA?

Per solucionar la qüestió prejudicial, el TJUE es planteja, d'entrada, si el còmput del període cotitzat o la seva determinació, es podria considerar com una condició laboral fixada i negociable en el contracte.

El Tribunal considera que, en aquest cas, encara que la prestació en qüestió en el litigi principal està finançada exclusivament per les cotitzacions aportades pel treballador i per l'empresari, aquestes cotitzacions es paguen d'acord amb la legislació nacional i que, per tant, no estan regulades pel contracte de treball celebrat entre el treballador i l'empresari.

Es tracta d'un sistema més proper a un règim públic de seguretat social que a una condició laboral contractual.

Per tant, conclou que aquestes cotitzacions no estan compreses en el concepte de "condicions laborals" i en conseqüència no els resulta aplicable la clàusula 4, apt.1 de l'Acord Marc, sobre treball a temps parcial.

5.- LA DISCRIMINACIÓ CAP A LES DONES: LA CLAU DE LA POSICIÓ DEL TRIBUNAL EUROPEU A FAVOR DE LA COTITZACIÓ PER PERÍODES I NO PER DIES

Tot i que la regulació dels sistemes de cotització i prestacions de Seguretat Social correspon a cada estat, ja que no hi ha una normativa harmonitzada sobre això, el Tribunal Europeu deixa clar que les previsions de la Directiva 79/7 que tracten d'eliminar les situacions i les interpretacions discriminatòries cap a les dones no poden resultar vulnerades per les normatives estatals.

Cada estat pot regular aquestes prestacions com vulgui, però la seva regulació ha de respectar la igualtat entre treballadors i treballadores que imposa la norma europea. Com hem vist, una regulació que opti pel còmput de dies cotitzats i no de períodes en els casos de treball parcial vertical podria suposar una discriminació indirecta per al col·lectiu de dones.

I en què consisteix aquest concepte de "discriminació indirecta"?

D'acord amb la jurisprudència del TJUE, aquesta "discriminació indirecta" respecte a les dones existeix quan l'aplicació d'una mesura nacional, encara que formulada de manera neutra, és a dir, es preveu per a tothom sense distingir per sexe, perjudiqui de fet a un nombre molt més gran de dones que d'homes.

Doncs bé, en aquest cas, resulta que la mesura controvertida està dirigida al grup de treballadors a temps parcial (neutre, homes i dones) grup de treballadors en què es dona la circumstància provada estadísticament que està constituït en una àmplia majoria per treballadores.

És important destacar en aquest punt que, com a mínim en una ocasió, en la Sentència de 14 d'abril de 2015 dictada en conflicte referent a la determinació de la base de càlcul d'una pensió d'incapacitat permanent total, el Tribunal Europeu va concloure precisament el contrari: que l'efecte discriminatori cap a les dones no existia. Va basar aquesta conclusió en què no disposava d'informació estadística irrefutable sobre el nombre de treballadors a temps parcial les cotitzacions dels quals s'havien vist interrompudes o que posés de manifest que el grup de treballadors afectats per la normativa en qüestió estigués majoritàriament compost per dones.

No obstant això, en aquest cas, com diem, l'existència de dades estadístiques és el que condiciona el Tribunal a adoptar una decisió diferent.

En concret, en les dades remeses pel Jutjat de Barcelona, s'observa que entre un 70 % i un 80 % de les persones treballadores a temps parcial són dones, repetint aquesta proporció tant entre els treballadors amb jornada parcial vertical com entre els treballadors amb jornada parcial horitzontal.

També el condueix a aquesta conclusió el fet que l'opció per considerar la cotització únicament dels dies cotitzats constitueix indubtablement una fórmula que perjudica tots els treballadors afectats, no hi ha dubtes, ja que, suposa una reducció del període durant el qual poden rebre una prestació per desocupació en comparació amb el període reconegut als treballadors a temps parcial horitzontal.

Com a conseqüència d'aquests arguments, **el TJUE considera que "una mesura com la controvertida**

en el litigi principal constitueix una diferència de tracte en perjudici de les dones, i per tant, és contrària a la Directiva 79/7 que imposa la igualtat de tractament a menys que estigui justificada per factors objectius aliens a qualsevol discriminació per raó de sexe, cosa que pot succeir quan els mitjans elegits responen a una finalitat legítima de la política social, i són adequats per assolir aquest objectiu i necessaris a tal fi".

I això és precisament el que va al·legar Espanya per defensar el seu sistema de cotització per dies davant el TJUE: que el principi de "cotització al sistema de seguretat social" justifica l'existència de la diferència de tracte observada, ja que, el dret a la prestació per desocupació i la seva durada estan en funció únicament del període durant el qual un treballador ha treballat o ha estat inscrit en el sistema de seguretat social, de

manera que, per respectar el principi de proporcionalitat, cal tenir en compte només els dies realment treballats.

No obstant això, el TJUE no accepta aquesta justificació per a la mesura ja que la seva aplicació implica que un treballador a temps parcial vertical que ha cotitzat per cada dia de tots els mesos de l'any rebrà una prestació per desocupació d'una durada inferior que la d'un treballador a jornada completa que hagi abonat les mateixes cotitzacions. Per tant, pel que fa al primer d'aquests dos treballadors, és manifest que no es garanteix la correlació al·legada pel Govern espanyol.

6.- CONCLUSIONS DE LA SENTÈNCIA

Tenint en compte els arguments anteriors, **el Tribunal Europeu conclou que l'article 4, apartat 1, de la Directiva 79/7 s'ha d'interpretar en el sentit que s'oposa a una normativa d'un estat membre que, en el cas del treball a temps parcial vertical, exclou els dies no treballats del càlcul dels dies cotitzats i que redueix d'aquesta manera el període de pagament de la prestació per desocupació, quan està acreditat que la majoria dels treballadors a temps parcial vertical són dones que resulten perjudicades per aquesta normativa.**

NORMATIVA LABORAL

Reial decret 1032/2017, de 15 de desembre, pel qual s'aprova l'Estratègia Espanyola d'activació per a l'Ocupació 2017-2020.

Reial decret 1078/2017, de 29 de desembre, pel qual es modifica el Reglament d'organització i funcionament de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 138/2000, de 4 de febrer, i el Reglament general sobre procediments per a la imposició de sancions per infraccions d'ordre social i per als expedients liquidadors de quotes de la Seguretat social, aprovat pel Reial decret 928/1998, de 14 de maig.

Ordre ESS/55/2018, de 26 de gener, per la qual es desenvolupen les normes legals de cotització a la Seguretat Social, atur, protecció per cessament d'activitat, Fons de Garantia Salarial i formació professional per a l'exercici 2018.

MERCANTIL

Compte enrere per a l'aplicació del Reglament Europeu de Protecció de Dades

El nou Reglament General de Protecció de Dades Europeu va entrar en vigor el maig de 2016 i serà aplicable a tots els efectes el proper mes de maig. La norma espanyola que ha de concretar i desenvolupar les previsions del Reglament es troba actualment en preparació. En concret, mentre redactem aquest article, s'està tramitant al Congrés dels Diputats un projecte de Llei orgànica de protecció de dades de caràcter personal. No obstant això, el reglament europeu serà directament aplicable a partir del mes de maig, per la qual cosa, si en aquell moment encara no s'ha aprovat la Llei espanyola que l'ha de desenvolupar, la seva aplicació serà complexa en algunes qüestions que requereixen ser concretades per cada regulació nacional.

A efectes pràctics, aquelles organitzacions que ja tenien implantat un sistema de protecció de dades personals d'acord amb la Llei de protecció de dades i el seu reglament de desenvolupament de 2007, tenen ara un gran camí recorregut, però tot i així, han d'adaptar algunes de les seves formes de funcionament a les majors exigències imposades pel nou reglament. **Vegem a continuació quins són els punts crítics que les organitzacions que ja funcionen d'acord amb la normativa vigent fins ara en matèria de protecció de dades hauran de revisar.**

1.- EL CONSENTIMENT PER AL TRACTAMENT DE DADES PERSONALS: CAL CANVIAR LES FORMES D'ACONSEGUIR EL CONSENTIMENT DE CLIENTS I ALTRES INTERESSATS PER AL TRACTAMENT DE LES DADES?

És molt probable que sí, llevat que ara ja s'estigui utilitzant un sistema molt més exigent que el requerit a nivell de "mínims" per la normativa.

Ja no n'hi haurà prou amb aquells consentiments per al tractament de dades que s'hagin aconseguit de forma tàcita o per omissió, és a dir, per inacció de l'interessat, ja que el nou reglament exigeix en tot cas un consentiment inequívoc, és a dir, el que es manifesta activament per l'interessat o es transmet mitjançant una clara acció afirmativa. Aquest consentiment, a més de ser inequívoc, ha de ser explícit en diversos casos, per

exemple, el de tractament de dades sensibles, l'adopció de decisions automatitzades o les transferències internacionals. No obstant això, el consentiment implícit és admissible en aquells casos en què es pugui deduir clarament d'una acció de l'interessat.

Per tant, en tots aquells casos en què l'ús de dades requereixi consentiment, no es tracta només d'elaborar nous mecanismes o clàusules per obtenir aquest consentiment de forma activa a partir d'ara, sinó que hem de mirar cap enrere i revisar escrupolosament la forma en què hem recollit dels interessats (clients, treballadors, alumnes...) el seu consentiment per al tractament de dades, i si veiem que es tracta d'una forma que, tot i perfectament vàlida per a la LOPD antiga, no compleix amb els condicionants imposats per la nova regulació, per exemple, perquè no s'ha prestat mitjançant una manifestació o acció afirmativa sinó per omissió, haurèm de demanar de

nou el consentiment de tots aquests tercers, però ara haurem d'utilitzar procediments més rígids que garanteixin el compliment de les exigències del nou reglament.

No hem de perdre de vista que el reglament preveu que en tots aquells casos en què el tractament es basi en el consentiment de l'interessat, el responsable haurà de ser capaç de demostrar que l'interessat ha consentit el tractament de les seves dades.

Si el tractament té en compte altres bases legals diferents, per exemple, una autorització legal, lògicament aquests canvis, d'entrada, no són imprescindibles.

2.- PUC SEGUIR UTILITZANT LES MATEIXES CLÀUSULES D'INFORMACIÓ ALS INTERESSATS SOBRE EL TRACTAMENT DE DADES?

Doncs probablement, no. Per què? Perquè el reglament europeu exigeix incorporar més informació en aquestes clàusules que les que exigia la LOPD.

La LOPD exigia que la informació sobre el tractament de dades fos expressa, precisa i inequívoca. Doncs bé, el reglament exigeix que a més sigui concisa, transparent, intel·ligible i de fàcil accés, amb un llenguatge clar i senzill.

S'han acabat les clàusules interminables en què s'anava "colant" la informació sobre l'ús de dades

personals per a altres objectius o es feia referència a cessions enmig de complexes redaccions legalistes.

La utilització d'aquest tipus de fórmules ens col·loca en una posició de risc si l'interessat, no conforme amb l'ús de les seves dades, al·lega que no va poder entendre l'avís de destinació de les seves dades perquè la redacció de les clàusules era incomprensible per a una persona sense coneixements en la matèria.

El nou Reglament exigeix en tot cas un consentiment inequívoc, és a dir, aquell consentiment que es manifesta activament per l'interessat o es transmet mitjançant una clara acció afirmativa

A banda de la redacció clara, el reglament exigeix un major contingut per a aquestes clàusules que han d'incorporar informació sobre aspectes complementaris: la base jurídica que legitima aquest tractament de dades, la intenció (si escau) de fer transferències internacionals d'aquestes dades, les dades de la persona que ocupa el càrrec de delegat de protecció de dades si n'hi ha, o la utilització de les dades per a l'elaboració de perfils. Correspon al responsable

comprovar que ha complert amb aquestes obligacions d'informació en els termes imposats per la llei.

3.- ELS DRETS DELS INTERESSATS EN MATÈRIA DE PROTECCIÓ DE DADES: ES RECONEIXEN NOUS DRETS I ES CREEN NOUS PROCEDIMENTS PER EXERCIR-LOS

Aquest punt constitueix, sens dubte, una de les novetats principals del reglament. Al costat dels coneguts Drets ARCO -que contemplaven els drets dels interessats a accedir o conèixer les dades que una entitat disposava, rectificar-les i oposar-se al seu tractament- el reglament incorpora nous drets: a l'oblit, a la limitació de tractament i a la portabilitat.

També ens trobem aquí davant d'un punt crític en el funcionament de qualsevol organització amb relació a la protecció de dades personals, ja que, si no es respecta algun d'aquests drets o no es procedeix d'acord amb el procediment legalment establert per respondre al seu exercici per part dels interessats, es pot justificar una denúncia davant l'Agència per part d'aquests.

Quant als procediments, òbviament se segueix exigint la gratuïtat de tots ells, i es contempla com a excepció la possibilitat que es pugui traslladar a l'interessat el cost administratiu que suposa per a l'organització atendre a l'exercici del seu dret, en els casos de sol·licituds infundades o repetitives (més d'una vegada en sis mesos, per exemple), circumstància que tocarà verificar el responsable, i que a més no serà l'habitual.

Per tant, gratuïtat del procediment com a regla general, a més a més de màxima facilitat d'exercici d'aquests drets mitjançant procediments accessibles, per exemple, a través de mitjans electrònics.

Així com la LOPD i el seu reglament de desenvolupament obligaven a respondre i donar resposta a la sol·licitud de l'interessat, el reglament

europèu obliga, a més, a informar l'interessat de les actuacions que s'han dut a terme en resposta a la seva petició en el termini d'un mes, que es pot estendre a dos en supòsits d'especial complexitat. Igualment el responsable estarà obligat d'informar a l'interessat que no atindrà la seva sol·licitud en aquest mateix termini d'un mes i n'ha de justificar la seva negativa.

El fet de negar a un interessat l'exercici d'un d'aquests drets és una opció arriscada, que s'haurà d'argumentar molt bé, si no volem que sigui qüestionada i impugnada.

En el cas de l'exercici del dret d'accés, s'amplien les obligacions dels responsables. Així, amb la LOPD, l'obligació del responsable era informar els interessats de les dades en poder de l'organització, però no s'obligava com a regla general a facilitar-ne còpies o documents.

Per contra, **ara el reglament reconeix el dret dels interessats a obtenir una còpia de totes les dades personals objecte de tractament, encara que sigui mitjançant l'accés remot als documents que els contenen a través d'un sistema segur, i per descomptat, prèvia comprovació de la identitat del subjecte que exerceix el dret, és clar.**

El reglament contempla com a novetat **el dret a la portabilitat de les dades**, cosa que suposa que, en cas que l'interessat exerceixi el seu dret d'accés en els supòsits de tractament automatitzat i amb base en el consentiment de l'interessat o en un contracte, la còpia de les dades que se li facilita es lliuri en un format estructurat, d'ús comú i lectura mecànica.

Aquest nou dret implica que les dades personals de l'interessat es puguin transmetre directament d'un responsable a un altre, i es facilita així la tramitació d'altres en cas de canvi d'un proveïdor de serveis, per exemple, però cal ser prudent en cas que algun interessat ho exerciti, ja que no pot aplicar-

se amb relació a dades de tercers que l'interessat hagi facilitat al responsable, o a les dades de l'interessat que li hagin facilitat altres tercers al responsable, per tant, abans de portar-los, el responsable ha de verificar que les dades han estat obtingudes directament de l'interessat que ara exerceix el dret a la seva portabilitat.

El Reglament preveu que en tots aquells casos en què el tractament es basi en el consentiment de l'interessat, el responsable haurà de ser capaç de demostrar que l'interessat ha consentit el tractament de les seves dades

Quant als drets de cancel·lació i oposició, el reglament incorpora el conegut com a "Dret a l'Oblit" a internet pel qual s'han d'esborrar les dades personals sense que hi hagi possibilitat de ser recuperades o consultades en el futur.

Es tracta d'una obligació addicional per a aquells responsables que hagin fet públiques dades personals dels interessats i que ara hauran d'informar altres responsables que l'interessat ha exercit el seu dret a cancel·lar o esborrar (al final l'objectiu és fer-la desaparèixer d'un cercador, d'una xarxa social...) la seva informació personal. També en el marc d'aquests drets, una nova possibilitat que el reglament incorpora és el dret dels interessats a la "limitació de tractament".

El legislador planteja la possibilitat que l'interessat pugui sol·licitar que es limiti el tractament de les seves dades en alguns casos. Per exemple, quan ha exercit el dret d'oposició i el responsable està tramitant o pendent de resoldre aquesta sol·licitud, o per exemple, quan les dades han de ser esborrades pel responsable perquè ja no són necessàries per al tractament, i l'interessat li demana que no les esborri perquè les necessita per plantejar alguna reclamació o defensar-se'n.

Mentre s'apliqui aquesta situació de "limitació de tractament", el responsable ha de ser curós en el tractament de les dades de l'interessat, i només les podrà tractar de forma limitada, per exemple, per a la seva conservació o amb el consentiment de l'interessat per a altres objectius.

4.- ANÀLISI DE RISC I MESURES DE RESPONSABILITAT ACTIVA: QUÈ SUPOSEN PER AI RESPONSABLE?

El reglament parteix de la idea que no totes les organitzacions tenen els mateixos nivells de risc en el tractament de dades personals.

La grandària de l'organització, el volum de dades que maneja o la seva naturalesa obliguen a adaptar les obligacions en matèria de protecció de dades a cada organització per poder assegurar que compleix totes i cadascuna de les que l'afecten en concret.

Per tant, es podria afirmar que una de les primeres accions a desenvolupar per qualsevol organització per implementar el nou règim de protecció de dades és la valoració del risc que implica el tractament de dades personals per part de l'organització en els drets i llibertats dels interessats, tenint en compte elements com la major o menor sensibilitat del tipus de dades que tracta (origen ètnic o racial, opinions polítiques, conviccions religioses, afiliació sindical, dades genètiques...), el seu volum, si les dades es fan servir per elaborar perfils, si hi ha previsió de l'ús de dades per a altres finalitats, o si s'utilitzen tecnologies de major risc per a la privacitat com la videovigilància o la geolocalització.

En aquest procés d'adaptació al nivell de risc concret en el tractament de dades per part d'una organització, el reglament preveu mesures que no són d'aplicació general a tots els responsables, sinó que només s'aplicaran quan el tractament de dades concret que es realitza impliqui un risc elevat per als drets i llibertats dels interessats. Aquesta previsió té a veure amb l'anomenada Avaluació d'Impacte sobre la Protecció de Dades.

En altres casos, les mesures aplicables es regularan per adaptar-se al nivell concret i al tipus concret de risc que el tractament comporta, cosa que s'aconsegueix a través de l'establiment de diferents mesures de seguretat o la previsió de mesures de protecció de dades des del disseny.

Vegem a continuació quines són les mesures de responsabilitat activa que, després d'avaluar-ne el risc, hauran de complir responsables i encarregats de tractament.

a) El Registre d'activitats de tractament: s'haurà de crear per responsables i encarregats de tractament que tinguin més de 250 treballadors. S'hi recollirà tota la informació exigida pel reglament, per exemple, les dades del responsable i del Delegat de Protecció de Dades, les finalitats previstes per al tractament d'aquestes dades, les

categories d'interessats afectats pel tractament i les categories de dades tractades.

Les organitzacions amb menys de 250 treballadors no han de mantenir aquest registre excepte en casos excepcionals, per exemple, que el tractament de dades que realitza l'organització suposi un risc per als drets dels interessats o inclogui categories especials de dades, per exemple, sobre condemnes penals.

b) Protecció de dades des del disseny i per defecte: el model plantejat pel reglament incorpora la responsabilitat dels responsables i encarregats d'adoptar totes les mesures necessàries abans de començar a tractar les dades personals que garanteixin el seu tractament amb garanties.

c) En funció de l'anàlisi de risc que realitzi cada organització, les mesures de seguretat que aplicarà podran ser diferents, però han de ser efectives.

El reglament no recull una llista de mesures de seguretat com feia el reglament de desenvolupament de la LOPD sinó que ara deixa als responsables la decisió sobre les mesures tècniques que han d'adoptar per garantir en tot moment els drets dels interessats en relació amb el tractament de les seves dades, i que hauran de determinar-se en funció dels nivells de risc avaluats per l'organització.

Potser la clau de la diferència entre el règim anterior i el nou es podria establir en el nivell de proactivitat: abans el responsable havia de seguir el dictat de les mesures previstes per la norma per complir i ara ell té un marge de llibertat per decidir aquestes mesures però s'ha de responsabilitzar que seran les necessàries per garantir els drets dels interessats en funció de totes les variables (volum de dades, sensibilitat,

volum d'interessats, finalitats...) que es donin en cada cas.

En conseqüència, **no sempre n'hi haurà prou amb mantenir les mesures de seguretat establertes pel reglament de desenvolupament de la LOPD per seguir complint amb el reglament europeu, sinó que caldrà veure en cada cas si és necessari implementar mesures complementàries noves o substituir alguns sistemes per altres que donin més seguretat.**

Igualment, de l'anàlisi de risc que una organització pugui realitzar pot concloure que les mesures de seguretat implementades actualment són suficients. El que ha de tenir clar és que respondrà si s'equivoca en l'adaptació d'aquestes mesures.

d) Notificació de “violacions de seguretat de les dades” o “fallides de seguretat”: es tracta d'aquells supòsits en què es produeix la destrucció, pèrdua o alteració accidental o il·lícita de dades personals transmeses, conservades o tractades, o la comunicació o accés no autoritzats a les dades esmentades. Alguns exemples poden ser la pèrdua d'un pendrive o un portàtil amb dades personals o l'accés no autoritzat a les dades personals dels nostres clients per tercers.

En tots aquests casos, com a regla general, el responsable ha de notificar la incidència a l'Agència de Protecció de Dades, i si a més s'observa un risc elevat de l'ús de dades amb vulneració dels drets o llibertats dels interessats, també se'ls ha de notificar a ells aquesta incidència perquè puguin prendre les mesures necessàries per prevenir un mal ús d'aquestes dades.

Només en aquells casos en què s'hagin adoptat mesures per part del responsable que impedeixin

l'accés a les dades, per exemple, les dades s'emmagatzemaven encriptades, no caldrà avisar els interessats.

No sempre n'hi haurà prou amb mantenir les mesures de seguretat establertes pel reglament de desenvolupament de la LOPD per seguir complint amb el reglament europeu, sinó que caldrà veure en cada cas si és necessari implementar mesures complementàries noves o substituir alguns sistemes per altres que donin més seguretat

e) Avaluació d'impacte sobre la protecció de dades: abans de dur a terme qualsevol tractament que impliqui alt risc sobre els drets i llibertats dels interessats, els responsables hauran de realitzar una Avaluació d'Impacte sobre la Protecció de Dades amb la metodologia que l'organització triï, però tenint en compte que si es conclou que hi ha un alt risc per a aquests drets difícils de controlar per mitjans raonables atenent a la tecnologia existent (per exemple, alguns casos d'elaboració de perfils, tractament massiu de dades sensibles...), el responsable pot formular una consulta a l'autoritat de protecció de dades acompanyada de la documentació oportuna, perquè aquesta autoritat pugui emetre recomanacions per a millors garanties en aquest tractament o fins i tot arribar a prohibir-lo.

f) La figura del delegat de protecció de dades: es tracta d'una persona amb coneixement en matèria de protecció de dades i que haurà d'existir en

certes organitzacions, per exemple, els organismes públics i els responsables o encarregats que realitzin operacions de tractament que requereixin una observació habitual i sistemàtica d'interessats a gran escala o que tractin també a gran escala dades sensibles.

És evident que la nova normativa reguladora de la protecció de dades personals obligarà a modificar moltes de les formes de funcionament instaurades a les nostres organitzacions.

L'adaptació serà important per a totes, però especialment per a aquelles institucions que no han acabat d'implementar la LOPD i el seu reglament de desenvolupament a tots els efectes, ja que les obligacions que la nova normativa imposa són, sense cap dubte, més estrictes i nombroses, però sobretot, **col·loquen a cada organització en el centre del compliment, de manera que ha de demostrar una actitud sempre proactiva i responsable sobre les seves obligacions en aquesta matèria.**

Aquesta filosofia de major responsabilitat de les organitzacions subjau en aquesta nova regulació que, tot i que en alguns aspectes, aparentment, no sembla tan concreta com la previgent, incorpora nombrosos mecanismes d'autoregulació i d'autoresponsabilitat que impliquen tot un canvi de cultura en el marc de la protecció dels drets de les persones pel que fa a la protecció de les seves dades personals.

Exemples d'aquesta exigència de proactivitat el trobem en l'absència de llistes de mesures de seguretat específiques o en la incorporació de processos en què la pròpia organització detecta i valora els seus riscos en la gestió de dades, com en els informes d'avaluació d'impacte.

CALENDARI

Selecció de dates principals:

ABRIL 2018

Presentació per telèfon de la declaració de Renda 2017: des del 4 d'abril fins al 2 de juliol

Presentació Internet declaració de Renda i Patrimoni 2017: des del 4 d'abril fins al 2 de juliol

Fins al dia 2:

IVA
Febrer 2018: **Grans Empreses i Devolució mensual** 303

Declaració sobre béns i drets a l'estranger 2017 720

Fins al dia 20:

RENDA I SOCIETATS
Retencions i ingressos a compte:
Març 2018:
Grans Empreses 111, 115, 123
Primer Trimestre 2018: 111, 115, 123

Pagaments fraccionats RENDA
Primer Trimestre 2018:
Estimació Directa 130
Estimació Objectiva 131

Pagaments fraccionats SOCIETATS:
Primer Període 2018 202

IVA
Març 2018: **Declaració d'operacions intracomunitàries** 349
Primer Trimestre 2018: **Règim general i simplificat** 303
Primer Trimestre 2018: **Declaració d'operacions intracomunitàries** 349

Fins al dia 30:

Març 2018: **Grans Empreses i Devolució mensual** 303

MAIG 2018

Presentació Renda en entitats col·laboradores, AEAT...: des del 10 de maig fins al 2 de juliol

Fins al dia 21:

RENDA I SOCIETATS
Retencions i ingressos a compte:
Abril 2018
Grans Empreses 111, 115, 123

IVA
Abril 2018: **Declaració d'operacions intracomunitàries** 349

Fins al dia 30:

Abril 2018: **Grans Empreses i Devolució mensual** 303

JUNY 2018

Fins al dia 20:

RENDA I SOCIETATS
Retencions i ingressos a compte:
Maig 2018
Grans Empreses 111, 115, 123

IVA
Maig 2018: **Declaració d'operacions intracomunitàries** 349

Fins al dia 27:

RENDA I PATRIMONI 2017: amb resultat a ingressar amb domiciliació en compte

“Si et preocupa caure de la bicicleta, mai hi pujaràs”
Lance Armstrong

la clau de l'èxit

COMPRA

VENDA

LLOGUERS

SERIETAT

EXPERIÈNCIA

PROFESSIONALS
DEL SECTOR

Finques Callicó
immobiliària

API núm. 465

C/ Mn. Cinto Verdaguer, 15
Tel. i fax 972 32 14 07
17220 SANT FELIU DE GUÍXOLS
fincas@fincascallico.com
www.fincascallico.com